

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.003.01.2022

Pani
Agata Bucko-Serafin
Śląski Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska
ul. Damrota 16
40-022 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/039 Postępowanie z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym odpadami wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska ¹ 40-022 Katowice, ul. Damrota 16
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agata Busko-Serafin, Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach, od dnia 10 lipca 2018 r. do nadal ²
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór w zakresie postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym z wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Wiesław Pietrzyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/87/2022 z 6 kwietnia 2022 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Zwany dalej „WIOŚ” lub „Inspektoratem”.

² Zwana dalej „Wojewódzkim Inspektorem”.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, zwana dalej: „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Wojewódzka Inspektor zapewniła prawidłowy i skuteczny nadzór w zakresie postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, poprzez właściwą organizację pracy Inspektoratu, w tym przeszkolenie pracowników oraz ciągłą i zgodną ze standardami kontroli zarządczej identyfikację ryzyk w odniesieniu realizacji celów i zadań WIOŚ, która pozwalała na podejmowanie działań zapobiegawczych.

W WIOŚ opracowano plany wykonywania kontroli z uwzględnieniem podmiotów gospodarujących zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, a ustalenia pokontrolne były na bieżąco sprawdzane. Kontrole były prowadzone zgodnie z celami określonymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska⁵ w zakresie spełniania obowiązujących wymagań. Niezrealizowanie kontroli lub zrealizowanie ich w ograniczonym zakresie było związane z sytuacją epidemiologiczną w podmiocie objętym kontrolą.

W związku z wydanymi przez Wojewodę Śląskiego⁶ poleceniami realizacji zadania nadzoru nad zapewnieniem właściwej gospodarki odpadami, a w szczególności odpadami medycznymi o właściwościach zakaźnych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Wojewódzka Inspektor monitorowała i kontrolowała na bieżąco działalność podmiotów gospodarujących ww. odpadami, a także na bieżąco informowała Wojewodę o zagrożeniach z nimi związanych i proponowanych działaniach zapobiegawczych. W ramach tych działań opiniowała i przygotowywała projekty decyzji i poleceń wydawanych przez Wojewodę w związku z gospodarką odpadami zakaźnymi, a następnie nadzorowała ich realizację.

Wojewódzka Inspektor, w przypadku stwierdzonych naruszeń prawa (w szczególności postanowień ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁷) przez podmioty nimi gospodarujące podejmowała odpowiednie działania i wydawała stosowne zarządzenia pokontrolne i egzekwowała ich wykonania. Podejmowała też współpracę w ww. zakresie z innymi organami kontroli i administracji publicznej, głównie z Państwową Inspekcją Sanitarną, a także z jednostkami samorządu terytorialnego. Wojewódzka Inspektor z należytą starannością reagowała również na zgłaszane do niej interwencje, a żaden wniosek o przeprowadzenie kontroli doraźnej nie pozostał bez rozpatrzenia.

W Inspektoracie nie dysponowano jednak aktualnymi danymi i informacjami dotyczącymi wytwarzanych i zagospodarowywanych zakaźnych odpadów medycznych, w tym wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, co było spowodowane ograniczonymi możliwościami dostępu do Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami⁸.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Zwany dalej „GIOŚ”.

⁶ Zwanego dalej „Wojewodą”.

⁷ Dz. U. z 2022 r., poz. 699 ze zm., zwana dalej „ustawą o odpadach”.

⁸ Zwanej dalej: „BDO”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Nadzór w zakresie postępowania z zakaźnymi odpadami, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19

Opis stanu faktycznego

1. W dokumentacji organizacyjnej WIOŚ nie wskazano ani komórek organizacyjnych, ani konkretnych osób lub stanowisk pracy, do obowiązków których należała – w sposób enumeratywny - realizacja zadań związanych z gospodarowaniem zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Wojewódzka Inspektor nie odniosła się bezpośrednio do przyczyn przyjętego systemu organizacyjnego WIOŚ, wskazując jedynie, że: „Struktura organizacyjna (podział na komórki organizacyjne) Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach wprowadzona jest Regulaminem Organizacyjnym Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, którego kształt zatwierdzany jest zarządzeniem Wojewody Śląskiego”.

Stan ten nie uległ zmianie z powodu panującej w Polsce pandemii COVID-19, gdyż jak wyjaśniła Wojewódzka Inspektor: „Wydarzenia i sytuacje ograniczone czasowo, epizodyczne (także te generujące dodatkowe obowiązki), nie skutkują powstawaniem nowych komórek organizacyjnych. Obowiązki i zadania dystrybuowane są w ramach istniejącej struktury organizacyjnej. W tym konkretnym przypadku obowiązki nałożone poleceniami Wojewody Śląskiego z 3 kwietnia 2020 r. oraz (...) z 13 stycznia 2021 r., co do meritum nie wychodziły poza dotychczas realizowane zadania WIOŚ. W ramach nałożonych prawem obowiązków, znajduje się bowiem obowiązek kontroli poprawności gospodarowania odpadami komunalnymi oraz odpadami medycznymi, w tym odpadami zakaźnymi. W strukturze organizacyjnej WIOŚ zadania te realizowane są w Wydziale i Działach Inspekcji. (...) Inspektorzy mający w zakresie obowiązków nadzór nad gospodarką odpadami oraz gospodarką odpadami komunalnymi, z racji tychże obowiązków, obowiązani byli do realizowania zapisów polecenia (...) Wojewody Śląskiego oraz stosowania w swojej pracy wytycznych Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego¹⁰ w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19 (w czasie trwania pandemii/epidemii). (...)

Ze względu na kryzysowy charakter sytuacji oraz ze względu na potencjalną możliwość obniżonej frekwencji pracowników w związku z zachorowaniem na COVID-19, w WIOŚ, w trybie roboczym, powołany został Zespół złożony z kierownictwa WIOŚ w Katowicach, dostępny pod alarmowym numerem telefonu¹¹, będący do dyspozycji Wojewody Śląskiego, GIOŚ oraz Ministra Klimatu 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. Zadaniem Zespołu było koordynowanie działań oraz reagowanie na potencjalne sytuacje kryzysowe zarówno w zakresie gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi, jak i odpadami komunalnymi”.

(akta kontroli str. 4-33, 34-36, 78-81)

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Zwany dalej „GIS”.

¹¹ Telefon pracujący w trybie grupy roboczej - usługi przekierowywania połączeń, aż do momentu odebrania o numerze 694442255.

Zasady wykonywania pracy przez pracowników w trybie zdalnym¹² zostały uregulowane przez Wojewódzką Inspektor zarządzeniem z dnia 27 marca 2020 r.¹³ w sprawie zmian w organizacji i systemie pracy w WIOŚ, wydanym na podstawie art. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁴.

(akta kontroli str. 39-77, 130-157)

W latach 2019 oraz 2021 w kontrolach dotyczących gospodarowania odpadami medycznymi brało udział 11 inspektorów. Spośród tej liczby, pięciu inspektorów w tym czasie brało udział w trzech szkoleniach¹⁵, dotyczących gospodarowania odpadami, w tym m.in. gospodarowania odpadami medycznymi.

Wszyscy inspektorzy zostali zapoznani i zobowiązani¹⁶ do stosowania wytycznych Ministra Klimatu i GIOŚ w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19.

(akta kontroli str. 82-114, 115-129, 174-177)

2. W okresie objętym kontrolą, Wojewódzka Inspektor nie wydawała zarządzeń w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w obszarze związanym z kontrolą prawidłowości gospodarowania odpadami medycznymi. Zapytana o przyczyny wyjaśniła, że kontrola zarządcza realizowana była zgodnie z *Regulaminem Kontroli Zarządczej WIOŚ*¹⁷, jako ogół działań podejmowanych przez jednostkę w celu zapewnienia jej prawidłowego funkcjonowania i realizacji ustawowych zadań, dotyczących wszystkich aspektów działalności Inspektoratu, w tym także realizowania zadań dodatkowych, nakładanych na przykład w związku z sytuacjami kryzysowymi, z założenia epizodycznymi i ograniczonymi w czasie. Ww. regulamin stanowił, że Inspektorat prowadzi swoje działania na podstawie planu działań inspekcyjnych oraz zadaniowego planu wydatkowego. Ich realizacja podlegała bieżącej kontroli wewnętrznej i analizowana była pod kątem zaistnienia potencjalnego ryzyka, mogącego mieć negatywny wpływ na ich realizację¹⁸.

W WIOŚ obowiązywał *Regulamin Kontroli Wewnętrznej*¹⁹ oraz *Procedura zarządzania ryzykiem*²⁰. Wojewódzka Inspektor wyjaśniła, że: „*Koncepcja kontroli zarządczej WIOŚ opiera się na założeniu, że analiza ryzyka w sytuacji*

¹² Pracownicy zostali zobowiązani do każdorazowego, potwierdzania (e-mail) momentu rozpoczęcia i zakończenia pracy w tym trybie, w tym przestrzegania obowiązujących godzin rozpoczęcia i zakończenia pracy, codziennego raportowania o wykonanych czynnościach służbowych właściwemu kierownikowi komórki organizacyjnej, przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych, dbania o bezpieczne przetwarzanie danych, bez dostępu do nich osób nieupoważnionych, zgodnie z wewnątrz zakładowymi procedurami.

¹³ Zarządzenie nr 5/2020. Do zarządzenia wprowadzono zmiany w formie 25 aneksów, które dotyczyły wydłużenia terminu polecenia wykonywania pracy zdalnej.

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm., zwana dalej „specustawą”.

¹⁵ Trzech inspektorów uczestniczyło w dniu 17 czerwca 2021 r., w szkoleniu pn. „Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (zwana dalej „BDO”) w praktyce oraz nowe obowiązki w zakresie ewidencji i magazynowania odpadów ze zmianami po 1 stycznia 2021 r.”, zorganizowanym przez redakcję miesięcznika „Przegląd komunalny”; jeden inspektor ukończył w dniu 8 marca 2019 r. szkolenie pn. „Gospodarka odpadami w 2019 r. – najnowsze zmiany”, zorganizowanym przez KONSULT – Centrum szkolenia i doradztwa, a jeden inspektor uczestniczył w dniu 8 listopada 2019 r., w szkoleniu pn. „Baza danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami”, zorganizowanym przez Ministerstwo Środowiska.

¹⁶ Zarządzenia WIOŚ i wytyczne GIOŚ były dostępne w *Systemie elektronicznego zarządzania dokumentami*.

¹⁷ Regulamin wprowadzony został zarządzeniem Wojewódzkiej Inspektora nr 25/2019 z dnia 30 lipca 2019 roku.

¹⁸ Wnioski z analizy okresowego przeglądu ryzyk z dnia 28 czerwca 2019 r.; 24 stycznia, 2 lipca, 30 grudnia 2020 r.; z 30 sierpnia 2021 r. i z 3 marca 2022 r.

¹⁹ Regulamin wprowadzony został zarządzeniem Wojewódzkiego Inspektora nr 13/2013 z 24 kwietnia 2013 r., aneks do zarządzenia z dnia 29 lipca 2019 r.

²⁰ Procedura wprowadzona zarządzeniem Wojewódzkiego Inspektora nr 31/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r., zwana dalej „*Procedurą zarządzania*”. W ww. procedurze Wojewódzka Inspektor powołała zespół do spraw zarządzania ryzykiem.

kryzysowej nie stanowi osobnego systemu zarządzania ryzykiem w organizacji. Nie jest oderwana od podstawowej bieżącej analizy, która zgodnie z Procedurą, poddawana jest przeglądowi w trakcie roku kalendarzowego, pozwalającemu uwzględnić dodatkowe obszary i cele, jeśli takie pojawią się w związku z zaistniałą sytuacją. Dlatego też zasady funkcjonowania kontroli zarządczej nie są zmieniane w przypadku powstania sytuacji wyjątkowej, z założenia są bowiem ogółem procedur, mających umożliwić szybką reakcję na taką sytuację. Zadania wynikające z polecenia i decyzji Wojewody Śląskiego, a dotyczące kontroli prawidłowości postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi w celu przeciwdziałania COVID-19, nie nałożyły na Inspektorat nowych zadań merytorycznych. Do momentu ogłoszenia stanu epidemii Inspektorat realizował bowiem zadania z zakresu kontroli odpadów medycznych, w tym zakaźnych odpadów medycznych. Nie zaistniała w związku z tym konieczność określenia nowych celów i ich mierników w ramach przyjętych do realizacji planów działania. Zgodnie z obowiązującą w WIOŚ Procedurą, kierownicy komórek organizacyjnych oraz pracownicy samodzielnych stanowisk pracy, będący Właścicielami ryzyka, w pierwszych tygodniach czerwca 2020 r. dokonali okresowego przeglądu Kart rejestru ryzyka. Właściciele ryzyka są bowiem odpowiedzialni za przeprowadzenie analizy i wskazanie potencjalnych ryzyk, mogących wpłynąć negatywnie na poziom realizacji zadań i planów. W trzech komórkach organizacyjnych, w zakresie obowiązków, których znajduje się prowadzenie działań kontrolnych (Wydział Inspekcji, Delegatury WIOŚ w Bielsku-Białej i Częstochowie), Właściciele ryzyka po przeprowadzeniu analizy nie zdefiniowali nowego ryzyka jakim byłoby niezrealizowanie planu kontroli w zakresie postępowania z odpadami medycznymi. Także w kartach rejestru ryzyka na rok 2021 tego typu ryzyko nie zostało zdefiniowane”.

(akta kontroli str. 35-36, 39-77)

Ustalono, że zgodnie z § 14 *Procedury zarządzania*, w wyniku przeprowadzonej przez Zespół ds. zarządzania ryzykiem okresowej weryfikacji kart rejestru ryzyka wprowadzono²¹ zmianę w zakresie związanym z przedmiotem kontroli poprzez dodanie ryzyka operacyjnego z obszaru działalności kontrolnej w zakresie ochrony środowiska o nazwie „*Możliwość zarażenia pracowników koronawirusem SARS-CoV-2 i konieczność ich izolacji lub skierowania na odbycie kwarantanny*”²², o istotności małej (6 pkt. – ryzyko niskie²³). Działania zapobiegawcze w tym obszarze polegały na przestrzeganiu zaleceń Głównego Inspektoratu Sanitarnego²⁴, w tym dotyczących stosowania środków ochrony osobistej, czyszczenia i odkażania pomieszczeń, samochodów, zachowania bezpiecznego dystansu.

W wyniku przeprowadzanej kolejnej weryfikacji²⁵, Zespół ds. zarządzania ryzykiem, obok ww. ryzyka wyodrębnił nowe ryzyka, takie jak:

- wskazane przez Inspektora Ochrony Danych, związane ze szczególną ochroną i sposobem postępowania z danymi osobowymi w trybie pracy zdalnej (istotność, ryzyka została określona na poziomie średnim),
- wskazane przez Naczelnika Wydziału Administracyjno-Organizacyjnego, takie jak wydłużony czas pracy nad wewnętrznymi aktami normatywnymi

²¹ Pismo Zespołu do Wojewódzkiego Inspektora z dnia 2 lipca 2020 r.

²² Ryzyko wskazane przez Delegaturę WIOŚ w Częstochowie.

²³ Zespół ds. zarządzania ryzykiem rekomendował Wojewódzkiej Inspektor następujące sposoby reakcji na ryzyko o istotności: niskiej - tolerowanie ryzyka, średniej - tolerowanie ryzyka lub przesunięcie ryzyka w czasie przy jednoczesnym monitorowaniu jego poziomu istotności przez Właściciela Ryzyka, wysokiej - przeciwdziałanie, czyli podjęcie przemyślanych i zaplanowanych działań prowadzących do ograniczenia ryzyka.

²⁴ Zwanego dalej: „GIS”.

²⁵ Pismo Zespołu do Wojewódzkiej Inspektor z dnia 30 grudnia 2020 r.

wymagającymi dużego nakładu pracy ze względu na konieczność wprowadzania zmian we wszystkich obszarach działalności WIOŚ Katowice i Delegatur, a także konieczność wprowadzania nowych regulacji wynikających ze zmian przepisów prawa w związku z sytuacją epidemiczną w kraju oraz opóźnienie w rejestracji i przekazywaniu korespondencji wpływającej, spowodowane koniecznością przejścia pism przez 24 godzinną kwarantannę (istotność, ryzyka została określona na poziomie średnim oraz niskim).

(akta kontroli str. 158-173)

3. Według przekazanych przez WIOŚ informacji²⁶ na koniec I kwartału 2022 r. w województwie śląskim zakaźne odpady medyczne, w tym powstałe w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, były wytwarzane przez 8 393 podmioty, 1 031 podmiotów zajmowało się ich odbiorem i/lub transportem, pięć podmiotów ich zbieraniem, a trzy podmioty ich przetwarzaniem w instalacjach do termicznego unieszkodliwiania odpadów.

Czterokrotne wyszukiwanie²⁷ w systemie BDO liczby podmiotów transportujących odpady na terenie województwa wykazało, że przy zastosowaniu takich samych parametrów wyszukiwania, otrzymywano za każdym razem różną liczbę tych podmiotów²⁸. Zapytany o przyczyny takich różnic Zastępca Wojewódzkiego Inspektora wyjaśnił, że „*nie jesteśmy w stanie wiążąco udzielić odpowiedzi na powyższe pytanie*”. Podkreślił przy tym, że Inspektorat nie jest administratorem systemu BDO i zgodnie z art. 83 ustawy o odpadach posiada jedynie dostęp do tego systemu. Potwierdził też, że w zależności od rodzaju zastosowanego filtra, system ten generuje inne dane na temat liczby podmiotów prowadzących określonego typu działalność²⁹. Dodał przy tym, że: „*Biorąc pod uwagę to, iż każdy z tych podmiotów [transportujących odpady] może posiadać wiele miejsc prowadzenia działalności oznaczonych w bazie BDO w różnych województwach, ciągłą aktualizację przez marszałków województw danych w bazie, ilość zarejestrowanych [w BDO] podmiotów ogółem 556 347, filtrując powyższe informacje po województwie, wskazane w piśmie różnice są w naszej ocenie bardzo możliwe*”.

Ustalono, że w dniu 15 grudnia 2020 r. na polecenie GIOŚ, Inspektorat przedstawił 21 problemów i uwag do funkcjonowania BDO. Zastępca Wojewódzkiego Inspektora wyjaśnił, że: „*WIOŚ nie posiada informacji o usuniętych problemach związanych z systemem BDO*”.

(akta kontroli str. 613-619,1147-1148,1203-1204,1206-1207)

W latach 2019-2020 w WIOŚ zaplanowano przeprowadzenie ośmiu kontroli dotyczących gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym od 2020 r. odpadami wytwarzanymi w związku z epidemią COVID-19. Zrealizowano

²⁶ Informacje pozyskiwane były z GIOŚ oraz z BDO, co miało związek m.in. z realizacją poleceń Wojewody, tj. codziennego pozyskiwania informacji o wykorzystanych mocach przerobowych instalacji oraz ewentualnych trudnościach instalacji znajdujących się na terenie województwa śląskiego, ustalania wolnych pojemności składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, bieżącego rozpatrywania interwencji dot. nieprawidłowego postępowania z odpadami, opracowania listy instalacji, w których potencjalnie mógłby być prowadzony proces termicznego przetwarzania odpadów medycznych, na wypadek wystąpienia problemów z unieszkodliwianiem zakaźnych odpadów medycznych.

²⁷ W trzech różnych dniach.

²⁸ 3990, 1253, 1196 i 1253

²⁹ Według przytoczonych przez niego danych z dnia 17 czerwca 2022 r., że filtrując po miejscu prowadzenia działalności na terenie woj. śląskiego system BDO pokazywał, że liczba podmiotów transportujących odpady wynosi 1255, a filtrując po adresie siedziby w woj. Śląskim ich liczba wynosi 1198. Związane to może być z faktem, że każdy podmiot, który posiada wpis do rejestru BDO w zakresie transportu odpadów (w kraju jest ich 6301), niezależnie od siedziby, ma prawo prowadzić taką działalność na terenie całego kraju.

siedem kontroli, zaś jednej kontroli nie zrealizowano z powodu ograniczeń związanych z epidemią.

W latach 2019-2021 przeprowadzono, odpowiednio: 295, 227 i 282 kontrole planowe. Udział kontroli planowych przeprowadzonych przez WIOŚ w zakresie zakaźnych odpadów medycznych, w tym odpadów wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 wynosił, odpowiednio: 0,7%, 0,9% i 1,1%. Dobór jednostek przewidzianych do kontroli dokonywany był przez WIOŚ w oparciu o opracowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska „Zasady opracowania planów kontroli”³⁰, w których szczegółowo uregulowano proces planowania, w tym zakres opracowań, priorytetów i kierunków, które powinny być wzięte pod uwagę. Opracowanie GIOŚ nie odnosiło się jednak w sposób szczególny do zakaźnych odpadów medycznych i nie nakazywało szczególnego podejścia do nich w procesie planowania.

I tak:

- w 2019 r. zaplanowano i wykonano dwie kontrole wytwórców odpadów medycznych, tj.:
 - w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym³¹, obiekt przy Alei Pokoju 44, w Częstochowie,
 - w Szpitalu Pediatrycznym w Bielsku-Białej³².

(akta kontroli str. 180-221, 272-275, 620-626, 1269-1275)

- w 2020 r. zaplanowano kontrole trzech podmiotów, a zrealizowano dwie kontrole w zakładach zbierających i przetwarzających odpady w instalacjach termicznych, w tym:
 - w Spółce SARPI z Dąbrowy Górniczej³³,
 - w Zakładzie Utylizacji Odpadów z Katowic³⁴.

W przypadku ww. podmiotów kontrolę przeprowadzono w związku z wnioskami Marszałka Województwa Śląskiego³⁵, dotyczącymi toczących się postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia zezwolenia na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych oraz weterynaryjnych (SARPI³⁶) oraz spełniania wymagań w stosunku do instalacji do termicznego przetwarzania odpadów oraz do miejsc magazynowania odpadów (ZUO³⁷).

- w Szpitalu Miejskim w Rudzie Śląskiej wytwarzającym odpady medyczne, w związku z wytycznymi GIOŚ³⁸ nie zrealizowano kontroli z uwagi na stan epidemii COVID-19 i ograniczenie czynności kontrolnych prowadzonych przez WIOŚ w terenie.

(akta kontroli str. 178-179, 222-271, 272-275)

- w 2021 r. zaplanowano i zrealizowano kontrole trzech podmiotów, w tym dwóch podmiotów zbierających i przetwarzających odpady w instalacjach termicznych, tj.:

³⁰ Sygn. I.3.I Wersja 02 obowiązująca od 16 listopada 2020 r., wraz z obowiązującym od 1 grudnia 2021 r. Aneksem do zasad sporządzania planów na rok 2022.

³¹ Zwany dalej: „WSS”. Protokół pokontrolny podpisano 13 grudnia 2019 r.

³² Zwany dalej: „SP”. Protokół pokontrolny podpisano 18 grudnia 2019 r.

³³ Zwana dalej: „SARPI”. Protokół pokontrolny podpisano 9 lipca 2020 r.

³⁴ Zwany dalej „ZUO”. Do końca I półrocza 2020 r. - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Katowic, następnie ZUO. Protokół pokontrolny podpisano 17 lipca 2020 r.

³⁵ Zwany dalej „Marszałkiem Województwa”.

³⁶ Na podstawie art. 41a ust 1 *ustawy o odpadach*.

³⁷ Zgodnie z art. 41a ust 2 *ustawy o odpadach*.

³⁸ Wytyczne GIOŚ z 25 marca 2020 r. (DI/0703/56/2020/eg), w sprawie ograniczenia do niezbędnego minimum działalności kontrolnej w terenie.

- w SARPI³⁹,
- w ZUO⁴⁰,
- w Remondis Medison z Dąbrowy Górniczej⁴¹.

Kontrole w tych podmiotach przeprowadzono w związku z wnioskami Marszałka Województwa, dotyczącymi toczących się postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia zezwolenia na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych⁴², zmiany pozwolenia zintegrowanego dla instalacji do termicznego przekształcania odpadów – spalarni odpadów⁴³ i zmiany zezwolenia na zbieranie odpadów niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne (SARPI⁴⁴), spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska w stosunku do miejsca magazynowania zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych (ZUO⁴⁵) oraz w sprawie udzielenia zezwolenia na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych (RM⁴⁶).

(akta kontroli str. 272-275, 276-366)

W ww. okresie Inspektorat przeprowadził 10 kontroli pozaplanowych (odpowiednio dwie, trzy i cztery kontrole), w tym:

- w 2019 r. przeprowadzono kontrole w dwóch podmiotach, tj.:
 - w SARPI⁴⁷,
 - w ZUO⁴⁸.

Kontrole przeprowadzono w związku z wnioskami Marszałka Województwa, dotyczącym toczącego się postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia zezwolenia na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych⁴⁹ oraz udzielenia zezwolenia na magazynowanie odpadów (SARPI⁵⁰) oraz w zakresie przestrzegania przepisów gospodarki odpadami przez podmioty prowadzące działalność zbierania odpadów, przetwarzania odpadów w miejscach stwarzających ryzyko pożaru (ZUO).

(akta kontroli str. 448- 510)

- W 2020 r. przeprowadzono kontrole w trzech podmiotach, tj.:
 - w Cieszyńskim Pogotowiu Ratunkowym⁵¹, które zajmowało się m.in. zbieraniem odpadów,
 - w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowym Instytucie Badawczym Oddziale w Gliwicach⁵², który był wytwórcą i przetwarzał odpady we własnej instalacji termicznej.

Kontrole przeprowadzono w związku z wnioskami Marszałka Województwa, dotyczącymi toczących się w oparciu o art. 41a ust. 1 *ustawy o odpadach* postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia zezwolenia na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych (CPR) oraz zmiany pozwolenia na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na

³⁹ Protokół pokontrolny podpisano 30 sierpnia 2021 r.

⁴⁰ Protokół pokontrolny podpisano 19 października 2021 r.

⁴¹ Podmiot zbierający odpady, zwany dalej: „RM”. Protokół pokontrolny podpisano 15 kwietnia 2021 r.

⁴² Na podstawie art. 41a ust 1 *ustawy o odpadach*.

⁴³ Na podstawie art. 41a ust 2 *ustawy o odpadach*.

⁴⁴ Na podstawie art. 41a ust 2 *ustawy o odpadach*.

⁴⁵ Na podstawie art. 41a ust 2 *ustawy o odpadach*.

⁴⁶ Na podstawie art. 41a ust 2 *ustawy o odpadach*.

⁴⁷ Protokół pokontrolny podpisano 9 września 2019 r.

⁴⁸ Protokół pokontrolny podpisano 26 czerwca 2019 r.

⁴⁹ Na podstawie art. 41a ust 1 *ustawy o odpadach*.

⁵⁰ Na podstawie art. 41a ust 2 *ustawy o odpadach*.

⁵¹ Zwane dalej „CPR”. Protokół pokontrolny podpisano 20 lutego 2020 r.

⁵² Zwane dalej „NIO”. Protokół pokontrolny podpisano 21 lutego 2020 r.

przetwarzanie odpadów i w sprawie udzielenia zezwolenia na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych (NIO).

- w WSS⁵³, gdzie kontrola miała charakter interwencyjny w związku z informacją prasową dotyczącą magazynowania przez ww. szpital odpadów medycznych na korytarzu w piwnicy.

(akta kontroli str. 367-400, 511-541)

- W 2021 r. przeprowadzono pięć kontroli, tj.:
 - w CPR⁵⁴, w związku z wnioskiem Marszałka Województwa, dotyczącym toczącego się na podstawie art. 41a ust. 3 *ustawy o odpadach* postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych.
 - w CPR⁵⁵, w związku z wnioskiem Marszałka Województwa, dotyczącym toczącego się na podstawie art. 41a ust. 2 *ustawy o odpadach* postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na magazynowanie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych.
 - w NIO⁵⁶, w związku z wnioskami Marszałka Województwa, dotyczącymi toczącego się na podstawie art. 41a ust. 1 *ustawy o odpadach* postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia w zakresie zbierania zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych,
 - w Przedsiębiorstwie Wielobranżowym FOREST w Tychach⁵⁷, na wniosek podmiotu w sprawie wydania przez Wojewodę Śląskiego zezwolenia na prowadzenia działalności w zakresie zbierania, w tym tymczasowego magazynowania zakaźnych odpadów medycznych. Po kontroli Wojewódzka Inspektor przygotowała dla Wojewody Śląskiego projekt decyzji, zgodny z wnioskiem podmiotu.
 - W będącym wytwórcą odpadów salonie kosmetycznym GODDESS STREFA PIĘKNA w Czerwionce—Leszczynach⁵⁸ kontrola miała charakter interwencyjny, w związku z otrzymanym zgłoszeniem dotyczącym niewłaściwie prowadzonej gospodarki odpadami medycznymi w zakładzie. Wyniki kontroli nie potwierdziły naruszenia przepisów w ww. zakresie.

We wszystkich przypadkach kontroli planowych i pozaplanowych, które zostały przeprowadzone na wniosek Marszałka Województwa, w związku z prowadzonymi przez niego postępowaniami administracyjnymi, Wojewódzki Inspektor wydał postanowienia w trybie art. 41a ust. 3 *ustawy o odpadach*, wskazujące na spełnianie przez skontrolowane podmioty wymogów przepisów ochrony środowiska.

(akta kontroli str. 401-447, 486-510, 542-571, 590-598)

Analiza wszystkich ww. kontroli wykazała, że sporządzone z nich protokoły pokontrolne były podpisane przez uprawnionych przedstawicieli jednostek

⁵³ Protokół pokontrolny podpisano 25 lutego 2020 r.

⁵⁴ Protokół pokontrolny podpisano 16 lutego 2021 r.

⁵⁵ Protokół pokontrolny podpisano 30 sierpnia 2021 r.

⁵⁶ Protokoły pokontrolne podpisano 2 lipca 2021 r.

⁵⁷ Zwane dalej „FOREST”. Protokół pokontrolny podpisano 2 lipca 2021 r.

⁵⁸ Zwane dalej „GODDESS”. Protokół pokontrolny podpisano 18 lutego 2022 r.

w dniu zakończenia kontroli lub w dniu następnym po zakończeniu czynności kontrolnych.

(akta kontroli str. 180-271, 276-548, 807-816)

4. WIOŚ przeprowadzała opisane w punkcie trzecim niniejszego wystąpienia kontrole kompleksowe i problemowe w ramach realizacji celów ogólnopolskich, ustalonych przez GIOŚ w następującym zakresie:
- Cel nr 1: Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów)⁵⁹;
 - Cel nr 2: Kontrola w zakresie gospodarowania odpadami z wyłączeniem gospodarowania odpadami komunalnymi⁶⁰;
 - Cel nr 3: Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru⁶¹;
 - Cel nr 4: Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów⁶²;
 - Cel nr 6: Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o odpadach przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego)⁶³;
 - Cel nr 7: Kontrola w zakresie gospodarowania odpadami medycznymi i weterynaryjnymi⁶⁴;
 - Cel nr 14⁶⁵: Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie gospodarki odpadami przez podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania odpadów, przetwarzania odpadów w miejscach stanowiących ryzyko wystąpienia pożaru⁶⁶;
 - Cel nr 15: Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi⁶⁷;
 - Cel nr 41: Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom⁶⁸.

W latach 2019-2021 Inspektorat przeprowadził odpowiednio 2 387 kontroli⁶⁹, 3 230 kontroli i 3 164 kontrole. Udział kontroli przeprowadzonych przez WIOŚ w zakresie zakaźnych odpadów medycznych w tym odpadów wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 wynosił, odpowiednio: 0,25%, 0,31% i 0,32%.

(akta kontroli str.180-271, 276-541, 701-703, 1269-1275)

W trakcie ww. kontroli WIOŚ ujawnił naruszenia następujących przepisów dotyczących zakaźnych odpadów medycznych:

⁵⁹ 2019: SARPII; 2020: NIO, ZUO; 2021: RM, CPR, GODDESS, NIO, ZUO, SARPI.

⁶⁰ 2020: ZUO i SARPI,

⁶¹ 2021: RM, CPR i SARPI.

⁶² 2021: NIO.

⁶³ 2021: GODDESS i SARPI.

⁶⁴ 2019: SARPI, 2020: WSS i SARPI

⁶⁵ W 2019 r. dokonano zmiany treści i cel określono jako kontrola wytwórców odpadów medycznych i weterynaryjnych oraz podmiotów je wytwarzających (prowadzących spalarnie odpadów)

⁶⁶ 2019: WSS, SP i ZUO, 2020: CPR i NIO.

⁶⁷ 2021: RM, CPR, GODDESS, ZUO i SARPI.

⁶⁸ 2020: SARPI.

⁶⁹ Według rocznych sprawozdań OŚ–2b - kontrole planowe odpowiednio 295, 227 i 282, kontrole pozaplanowe 444, 632 i 691; kontrole interwencyjne 284, 372 i 529; kontrole międzynarodowego przemieszczania odpadów wspólnie z SG i ITD. 58, 43 i 46; kontrole zakładów w oparciu o dokumenty 1 293, 1 930 i 1 566; kontroli bez ustalonego podmiotu w oparciu o dokumenty 13, 26 i 50.

- art. 20 ust. 3 *ustawy o odpadach*, polegające na unieszkodliwianiu zakaźnych odpadów medycznych poza obszarem województwa, na którym zostały wytworzone (WSS⁷⁰);
- art. 25 ust. 6f *ustawy o odpadach*, polegające na przesłaniu do WIOŚ nieaktywnych danych logowania do monitoringu wizyjnego (RM⁷¹);
- art. 66 ust. 1 i art. 67 *ustawy o odpadach*, polegające na nierzetelnie prowadzonej ewidencji odpadów za lata 2016-2019 w zakresie dotyczącym odpadów o kodzie 18 01 03*⁷² (RM⁷³);
- art. 237aa *ustawy o odpadach*, polegające na sporządzeniu zbiorczego zestawienia danych o masie odpadów, w tym 18 01 02*⁷⁴, 18 01 03*, niezgodnie ze stanem rzeczywistym (SP⁷⁵);
- załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów⁷⁶, polegające na nierzetelnym prowadzeniu ewidencji poprzez nienadawanie numerów karty przekazania odpadów o kodzie 18 01 03* (SP⁷⁷);
- punktu VI i IX.2 posiadanego przez podmiot pozwolenia Prezydenta Częstochowy⁷⁸, polegające na magazynowaniu odpadów medycznych o kodzie 18 01 03* (WSS⁷⁹).

W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów, WIOŚ stosował pouczenie, mimo że przepisy penalizujące określonego typu zachowania bądź zaniechania wskazywały na inne przewidziane dla takich zachowań sankcje. I tak:

- w 2019 r. w WSS (obiekt przy Alei Pokoju 44), stwierdzono naruszenie art. 20 ust. 3 *ustawy o odpadach*, a wydając pouczenie powołano się na art. 172 ust. 2 tej ustawy, który za tego typu czyn przewiduje karę aresztu albo grzywny;
- w 2019 r. SP w Bielsku – Białej stwierdzono naruszenie art. 237aa *ustawy o odpadach*, a wydając pouczenie powołano się na art. 180a *ustawy o odpadach*, który przewiduje za taki czyn karę grzywny;
- w 2020 r. w WSS (obiekt przy ul. Bielskiej 104/118) stwierdzono naruszenie pkt VI i IX.2 posiadanego zezwolenia i art. 20 ust 3 *ustawy o odpadach*, zaś wydając pouczenie powołano się na art. 351 ustawy z 21 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁸⁰ i art. 172 *ustawy o odpadach*, przy czym pierwszy z tych przepisów przewiduje karę aresztu albo ograniczenia wolności, albo grzywny, a drugi - karę aresztu albo grzywny.

Zastępca Wojewódzkiego Inspektora wyjaśnił, że w przypadku ww. podmiotów „nie zastosowano grzywny, lecz pouczenie z uwagi na art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń, który dopuszcza zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego, w tym pouczenia w stosunku do sprawcy czynu.

⁷⁰ Kontrola przeprowadzona w 2019 r. w obiekcie przy Alei Pokoju 44 oraz w 2020 r. w obiekcie przy ul. Bielskiej 104/118.

⁷¹ Kontrola przeprowadzona w 2021 r.

⁷² Odpady zawierające żywe drobnoustroje, ich toksyny lub inne formy zdolne do przeniesienia ich materiału genetycznego.

⁷³ Kontrola przeprowadzona w 2021 r.

⁷⁴ Części ciała i organy oraz pojemniki na krew i konserwanty służące do jej przechowywania (z wyłączeniem 18 01 03).

⁷⁵ Kontrola przeprowadzona w 2019 r.

⁷⁶ Poz. 819.

⁷⁷ Kontrola przeprowadzona w 2019 r.

⁷⁸ Pozwolenie z 26 kwietnia 2011 r., znak OŚR.IV.6221.4.2011.

⁷⁹ Kontrola przeprowadzona w 2020 r.

⁸⁰ Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 tj.

Szkodliwość czynu, za którą zastosowano sankcję była nieznaczna, nie doszło do zanieczyszczenia środowiska. W związku z tym uznano, że zastosowanie pouczenia będzie wystarczającą reakcją na zaistniałe wykroczenia. Dodatkowo po kontrolach wydane były zarządzenia pokontrolne mające na celu usunięcie stwierdzonych naruszeń. Ponadto, zgodnie z „Taryfikatorem Mandatów” wydanym przez GIOŚ, w przypadku wykroczenia popełnionego przez daną osobę po raz pierwszy kontrolujący ma prawo zamiast wymierzenia mandatu pouczyć osobę”.

(akta kontroli str.180-184, 199-211, 217-218, 383-388, 1203, 1206)

We wszystkich przypadkach wydania przez Wojewódzkiego Inspektora zarządzeń pokontrolnych, podmioty informowały Inspektorat o ich zrealizowaniu, przedstawiając na potwierdzenie tego faktu stosowną dokumentację (m.in. zawarte umowy, korekty ilości odpadów).

(akta kontroli str. 180-271, 272-275, 276-541, 620-626, 705, 817-818)

5. Wojewódzka Inspektor współpracowała z Wojewodą w zakresie wydawanych poleceń lub zarządzeń dotyczących odpadów wytwarzanych na terenie województwa śląskiego w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. W latach 2020-2021 Wojewódzka Inspektor zaopiniowała pozytywnie osiem wniosków o wydanie polecenia przez Wojewodę w trybie przepisów art. 11a, art. 11i, art. 11j *specustawy*, w tym trzy o przedłużenie wydanych wcześniej decyzji. I tak:

- jedna opinia dotyczyła wydania - na podstawie art. 11a ust. 1 i ust. 9 w związku z art. 11 ust. 1 *specustawy* - spółce Uzdrowisko Goczalkowice-Zdrój⁸¹, polecenia magazynowania na jej terenie wytworzonych odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, i przekazywanie ich uprawnionym podmiotom w zakresie transportu i unieszkodliwienia takich odpadów⁸²;
- jedna opinia dotyczyła wydania - na podstawie art. 11i ust. 1 i ust. 4 w związku z art. 11h ust. 2 pkt 1 *specustawy* - firmie FOREST, zbierającej i transportującej odpady o kodzie 18 01 02* oraz 18 01 03*, polecenia wyznaczenia tymczasowego miejsca ich magazynowania ⁸³;
- cztery opinie dotyczyły wydania - na podstawie art. 11i ust. 1 i ust. 4, art. 11j ust. 1 w związku z art. 11h ust. 2 pkt 1 *specustawy*:
 - przedsiębiorstwu SARPI polecenia wyznaczenia dodatkowych miejsc magazynowania odpadów o kodach m.in. 18 01 03*, 18 01 80*⁸⁴ i 18 01 82*⁸⁵ o pojemności 100 Mg, przeznaczonych do termicznego unieszkodliwienia na terenie instalacji oraz polecenia wydłużenia dopuszczalnego czasu pracy instalacji w 2021 r. o 200 godzin, tj. do 8 200 godzin i zwiększenia zdolności przerobowej o 2 500 Mg, tj. do 52 500 Mg⁸⁶, a także opinii o przedłużeniu tego polecenia.

⁸¹ Będącej wytwórcą odpadów i zwanej dalej „Uzdrowiskiem”.

⁸² W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że Uzdrowisko jako podmiot nie wytwarzający odpadów niebezpiecznych w ilości przekraczającej 1Mg, nie było zobowiązane do posiadania zezwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych a w związku z utworzeniem w nim izolatorium dla osób z podejrzeniem zakażenia wirusem SARS-CoV 2, ilość wytworzonych ww. odpadów w dwóch miesiącach funkcjonowania przekroczy limit 1 Mg.

⁸³ W uzasadnieniu wniosku, Forest wskazał na problemy z przekazaniem odpadów związane z przerwami technologicznymi w spalarniach odpadów.

⁸⁴ Zużyte peloidy po zabiegach wykonywanych w ramach działalności leczniczej o właściwościach zakaźnych.

⁸⁵ Pozostałości z żywienia pacjentów oddziałów zakaźnych.

⁸⁶ Decyzja z dnia 30 marca 2021 r., sygn. IFVII.6334.3.2021.

- polecenia wyznaczenia przez ZUO dodatkowych miejsc magazynowania o pojemności 150 Mg, dla odpadów m.in. o kodzie 18 01 03*, a także opinii o przedłużeniu tego polecenia⁸⁷.
- jedna opinia dotyczyła wydania - na podstawie art. 11j ust. 1 oraz art. 11h ust. 2 pkt 1i przedłużenie art. 11h ust. 5 w związku z art. 11j ust. 1 *specustawy* - Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej w Katowicach⁸⁸ polecenia przetwarzania odpadów o kodzie 18 01 04⁸⁹ na terenie Instalacji Zakładu Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów w ilości do 50 Mg/miesiąc⁹⁰, a także opinii o przedłużeniu tego polecenia.

Ww. opinie zostały wydane przez Wojewódzkiego Inspektora po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii Marszałka Województwa i Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach.

W przypadku czterech wniosków o opinię, w tym dla przedsiębiorstwa Forest w zakresie przedłużenia polecenia już wydanego⁹¹ oraz wydania kolejnego polecenia na podstawie art. 11i *specustawy*⁹² oraz dla wydania dwóch poleceń przedsiębiorstwu Best-Eco z Żor⁹³ na podstawie art. 11j *specustawy*⁹⁴, Wojewoda odmówił wydania poleceń z powodu braku przesłanek do ich wydania.

(akta kontroli str. 37-38, 543-589, 708-749, 750-806, 1129-1134)

W 2020 r. Wojewódzka Inspektor spośród czterech wniosków⁹⁵ złożonych przez jednostki samorządu terytorialnego o wydanie zarządzenia Wojewody w trybie art. 11c *specustawy*, dotyczących m.in. zmiany częstotliwości odbierania odpadów komunalnych oraz sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych⁹⁶, jeden wniosek zaopiniowała negatywnie z uwagi na niespełnienie przez wnioskodawcę przesłanek art. 11c ust. 1 *specustawy*, a jeden wniosek zaopiniowała pozytywnie. Dwa wnioski zostały wycofane.

Wniosek zaopiniowany pozytywnie został złożony przez Burmistrza Pszczyny dnia 27 kwietnia 2020 r.⁹⁷ i dotyczył zmiany godzin funkcjonowania PSZOK na terenie gminy w okresie do 27 września 2020 r. Zarządzenie w tej sprawie zostało wydane zgodnie z art. 11c ust. 1 i ust. 2 oraz art. 36 ust. 1 *specustawy*, a wniosek był zasadny. W trakcie jego rozpatrywania ustalono bowiem, że PSZOK zlokalizowany był w tym samym miejscu, w którym mieściła się baza magazynowo - transportowa podmiotu gospodarującego odpadami i w związku z tym liczba pracowników przebywających na jego terenie była wyższa niż liczba pracowników zatrudnionych do obsługi PSZOK. Utrudniało to wprowadzenie ograniczenia kontaktów pomiędzy ludźmi, w związku z ograniczeniami epidemicznymi, a zaproponowane nowe godziny otwarcia punktu nie miały

⁸⁷ W uzasadnieniu wniosku ZUO wskazał na zwiększenie napływającej ilości odpadów w związku z kolejną falą epidemii oraz koniecznością wykonania prac remontowych na terenie wykorzystywanej instalacji. Polecenie obowiązywało do dnia 30 września 2021 r.

⁸⁸ Prowadzącemu działalność zbierania odpadów i zwanemu dalej: „MPGK”.

⁸⁹ Inne odpady niż wymienione w 18 01 03 (np. opatrunki z materiału lub gipsu, pościel, ubrania jednorazowe, pieluchy).

⁹⁰ W uzasadnieniu wniosku MPGK wskazało na konieczność odciążenia spalarni odpadów medycznych ZUO (spółki zależnej), z uwagi na duże problemy tej instalacji z utylizacją przyjmowanych odpadów medycznych, w tym odpadów wytworzonych w związku z epidemią.

⁹¹ Wniosek z 22 marca 2021 r.

⁹² Wniosek z dnia 28 marca 2021 r.

⁹³ Przekształcającemu odpady o kodach 20 01 08, 20 02 01, 20 03 02, tj. odpady kuchenne ulegające biodegradacji; odpady ulegające biodegradacji, odpady z targowisk.

⁹⁴ Wnioski z 8 grudnia 2020 r. i 28 czerwca 2021 r.

⁹⁵ Wnioski Prezydentów: Częstochowy (z 31 marca 2020 r.), Burmistrzów Miasta i Gminy: Pszczyny (z 8 kwietnia 2020 r.), Krzepic (z 2 kwietnia 2020 r.).

⁹⁶ Zwany dalej „PSZOK”.

⁹⁷ Sygn. GK.7031.21.2020, GK.KW-00844/2020.

istotnego wpływu na funkcjonowanie punktu i nie ograniczały do niego dostępności.

(akta kontroli str. 1135-1139)

W latach 2020 i 2022 wpłynęło również osiem wniosków⁹⁸ dotyczących wydania zarządzenia w trybie art. 11b ust. 1 *specustawy*, dotyczącego m.in. dopuszczenia składowania odpadów komunalnych bez jakichkolwiek wstępnych procesów przetwarzania. Wojewoda we wszystkich przypadkach odmówił wydania zarządzeń z uwagi na brak przesłanek wynikających z ww. przepisu do ich wydania.

(akta kontroli str. 1074-1128)

Realizując polecenia Wojewody Śląskiego z 3 kwietnia 2020 r.⁹⁹ i z 13 stycznia 2021 r.¹⁰⁰, nakładające obowiązek podjęcia działań w celu zapewnienia właściwej gospodarki odpadami, a w szczególności odpadami medycznymi o właściwościach zakaźnych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz innymi niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych¹⁰¹, Wojewódzki Inspektor przekazywał Wojewodzie Śląskiemu informacje w następującej formie:

- dobowych raportów dziennych¹⁰², zawierających informacje o stanie bieżącym i zagrożeniach, zdarzeniach kryzysowych związanych z gospodarowaniem odpadami medycznymi, w tym odpadami wytworzonymi w związku z COVID- 9. W raporcie dziennym z 7 lipca 2020 r. Wojewoda otrzymał informację, że na terenie województwa śląskiego są cztery¹⁰³ uprawnione podmioty zbierające zakaźne odpady medyczne i zakaźne odpady weterynaryjne, 1031 podmiotów wpisanych do BDO jako transportujące odpady medyczne o kodzie 18 01 03* (i inne medyczne) oraz informację, że WIOŚ wystąpił do podmiotów eksploatujących instalacje do

⁹⁸ Odpowiednio sześć i dwa wnioski. Wniosek Starosty Cieszyńskiego (z 18 marca 2020 r.), Prezydentów: Rudy Śląskiej (z 21 maja 2020 r.), Częstochowy (z 8 maja 2020 r., wniosek wycofany), Burmistrza Mikołowa (z 5 czerwca 2020 r., wniosek wycofany), Gminy Łazy (z 9 kwietnia 2020 r.), Zakładu Gospodarki Odpadami z Bielska – Białej (z 29 kwietnia 2020 r.), Spółek: Beskid Żywiec (z 21 kwietnia 2020 r.), Krynicki Recykling z Olsztyna (z 14 września 2020 r.).

⁹⁹ Polecenie nr 52/2020, wydane na podstawie art. 11 ust. 1 w związku z art. 1 la i art. 1 lb *specustawy*.

¹⁰⁰ Polecenie nr IFVII.6334.1.2020 wydane na podstawie art. 11 h ust. 1 i ust 4 w związku z art. 11 i 11j *specustawy* oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.).

¹⁰¹ 1) Monitorowanie i ocena na obszarze województwa śląskiego: a) możliwości unieszkodliwiania zgodnie z obowiązującymi przepisami - w szczególności technicznych i organizacyjnych - odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz odpadów wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID19 innych niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych, b) stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

2) bieżącego informowania Wojewody Śląskiego w zakresie wszystkich spraw związanych z realizacją polecenia w zakresie pkt. 1.

3) wnioskowania do Wojewody Śląskiego o wydanie, w formie decyzji administracyjnej, polecenia dotyczącego gospodarowania odpadami podmiotom, o których mowa w art. 11h ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, jeżeli w jego ocenie wymagana jest w tym zakresie interwencja wojewody zgodnie z art. 111 lub 11j powołanej ustawy wraz z przygotowaniem projektu takiego polecenia.

4) nadzoru nad realizacją poleceń Wojewody, o których mowa w pkt 3).

¹⁰² Przekazywane Wojewodzie Śląskiemu, według stanu na dany dzień na godz. 12.00

¹⁰³ 1) Cieszyńskie Pogotowie Ratunkowe w Cieszynie (zezwolenie na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych na terenie Szpitala Śląskiego w Cieszynie przy ul. Bielskiej 4) - zezwolenie na zbieranie odpadów o kodach 18 01 02*, 18 01 03*, 18 02 02 *,

2) SARPI - zezwolenie na zbieranie odpadów o kodach 18 01 02*, 18 01 03*, 18 01 80*, 18 01 82*,

3) MPGK (zezwolenie na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych na terenie Zakładu Utylizacji Odpadów w Katowicach przy ul. Hutniczej 8) - zezwolenie na zbieranie odpadów o kodach 18 01 02*, 18 01 03*, 18 01 80*, 18 01 82*, 18 02 02 *,

4) SUEZ Południe Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie przy ul. Kosiarzy 5 a – zezwolenie na zbieranie odpadów o kodach 18 01 03*, 18 02 02 *, w Częstochowie przy ul. Dębowej 26/28.

spalania paliw energetycznych, o wskazanie możliwości technicznych ewentualnego współspalania odpadów medycznych. Żaden z 29 podmiotów, które udzieliły odpowiedzi, że nie posiadały takich możliwości,

- miesięcznych informacji o gospodarowaniu zakaźnymi odpadami medycznymi przez spalarnie zlokalizowane na terenie województwa śląskiego, które stanowiły realizację przez te podmioty obowiązku wynikającego z warunków ustalonych w poleceniach (SARPI, ZUO), tj. raportowania Wojewódzkiej Inspektor raz w tygodniu informacji o rodzaju i ilości odpadów oraz każdorazowego powiadamiania w trybie natychmiastowym o wszelkiego rodzaju utrudnieniach i uciążliwościach związanych z realizacją poleceń¹⁰⁴, w tym m.in. bieżące informacje o przyjętych odpadach do unieszkodliwienia, dostępnych wolnych mocach przerobowych instalacji, zagrożeniach wynikających z przerw technologicznych lub remontowych w funkcjonowaniu instalacji. W każdej informacji podawano, że na terenie województwa eksploatowane są trzy instalacje do termicznego przetwarzania odpadów¹⁰⁵.

W przypadku realizacji poleceń przez pozostałe podmioty Zastępca Wojewódzkiego Inspektora wyjaśnił, że prowadzona na bieżąco przez te podmioty ewidencja w BDO oraz gospodarowanie odpadami były realizowane zgodnie z warunkami określonymi w poleceniach i nie budziły zastrzeżeń.

Trzy spośród pięciu podmiotów, którym Wojewoda wydał polecenie, były siedmiokrotnie kontrolowane przez WIOŚ, co szczegółowo opisano w pkt. 3 nin. wystąpienia. W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów przez te podmioty.

(akta kontroli str. 78-81, 174-179, 819-1073, 1144-1196, 1203-1211)

6. Wojewódzka Inspektor współpracowała w zakresie objętym kontrolą z innymi organami administracji publicznej i organami kontroli, w tym z:
 - Marszałkiem Województwa przy wnioskowanych przez niego kontrolach w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych (udział przedstawicieli Marszałka Województwa w 14 kontrolach) oraz opiniowaniu wniosków o wydawanie poleceń Wojewody w trybie art. 11 *specustawy* (osiem opinii),
 - Wojewodą Śląskim w zakresie nadzoru nad gospodarowaniem odpadami oraz w związku z wydanymi przez niego poleceniami. Na polecenie Wojewody Śląskiego Inspektorat wyznaczył siedmiu pracowników do współpracy przy realizowaniu zadań przez Wojewódzką Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Katowicach¹⁰⁶; jednakże jak wyjaśnił Zastępca Wojewódzkiego Inspektora „*Ostatecznie pracownicy nie zostali włączeni do współpracy*”,
 - Starostwem Powiatowym w Cieszynie (udział w kontroli CPR) i Starostwem Powiatowym w Żywcu (interwencja w Gminie Czernichów),
 - Inspekcją sanitarną przy opiniowaniu wniosków o wydawanie poleceń przez Wojewodę Śląskiego (pięć opinii¹⁰⁷) oraz przy wykonywaniu czynności

¹⁰⁴ Trzecia spalarnia w woj. śląskim zlokalizowana w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie, Państwowy Oddział Badawczy Oddział w Gliwicach (ul. Wybrzeże Armii Krajowej 15) nie miała takiego obowiązku, bowiem Wojewoda nie wydał dla niej polecenia.

¹⁰⁵ SARPI, ZUO i NIO.

¹⁰⁶ Raport dzienny NR 35/2020, wg stanu na dzień 10 października 2020 r.

¹⁰⁷ Co szczegółowo opisano w pkt 5 nin. wystąpienia.

- wyjaśniających w trakcie rozpatrywania interwencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego¹⁰⁸ w Żywcu¹⁰⁹ i PPIS w Rybniku¹¹⁰,
- Urzędem Miejskim w Gliwicach i Strażą Miejską w Katowicach (postępowanie wyjaśniające przy interwencji w Gliwicach i w Katowicach, przekazanie do WIOŚ ustaleń kontroli przeprowadzonych przez te organy).

(akta kontroli str.37-38, 178-447, 486-598, 620-816, 1047-1143, 1202)

7. Wojewódzka Inspektor nie posiadała pełnych informacji dotyczących ilości wytworzonych zakaźnych odpadów medycznych na terenie woj. śląskiego, w tym odpadów wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Odnosząc się do tego wyjaśniła, że: *„Inspektorat nie posiada danych w zakresie ilości wytwarzanych w województwie odpadów medycznych, w tym powstających w związku z COVID-19. Informacje na temat ilości podmiotów wytwarzających, odbierających i gospodarujących zakaźnymi odpadami medycznymi na terenie województwa śląskiego, WIOŚ może pozyskać na podstawie BDO. Rejestr ten dostępny pod adresem <https://rejestr-bdo.mos.gov.pl/> jest wykorzystywany jako platforma do obsługi m.in. ewidencji i sprawozdawczości odpadowej. Zgodnie z rejestrem na dzień 14 kwietnia 2022 r. w ww. Bazie figuruje 9799 podmiotów prowadzących działalność na terenie woj. śląskiego związaną z gospodarowaniem zakaźnymi odpadami medycznymi. Są wśród nich: szpitale, przychodnie, prywatne gabinety lekarskie, gabinety dentystyczne, laboratoria itp. Ustalenie ilości odpadów medycznych wytwarzanych na terenie całego województwa wiąże się z koniecznością przeanalizowania w BDO każdego z ww. podmiotów z osobna. Funkcjonująca baza BDO nie pozwala na pozyskanie łącznych danych w omawianym zakresie, gdyż dla inspektoratów nie zostały udostępnione filtry umożliwiające dokonanie analizy ilości przedmiotowych odpadów wytwarzanych w ramach województwa, czy też przez pewne ww. grupy podmiotów”.*

W wyniku pozyskania¹¹¹ powyższych informacji przez Inspektorat z Departamentu Zwalczenia Przeszłości Środowiskowej GIOŚ¹¹² ustalono, że w latach 2020-2022 (I kwartał) masa wytworzonych w województwie śląskim odpadów medycznych niebezpiecznych o kodach 18 01 02*, 18 01 03*, 18 01 80* i 18 01 82* wyniosła łącznie 18 980,78 Mg, z czego w kolejnych latach odpowiednio: 7 686,22 Mg, 9 064,89 Mg¹¹³ i 2 229,66 Mg.

WIOŚ nie dysponował informacjami dotyczącymi ilości wytworzonych odpadów przez osoby na kwarantannie lub w izolacji. W piśmie z 17 marca 2020 r.¹¹⁴, GIS wyjaśnił, że odpady powstające w związku z kwarantanną w ramach COVID-19 traktowane były jako odpady komunalne. W uzasadnieniu tego stanowiska zapisano, że *„osoby przebywające w miejscu swojego zamieszkania chorują na różne choroby zakaźne, np. grypę i z tego powodu odpady komunalne nie są zaliczane do medycznych odpadów o właściwościach zakaźnych”.* Wojewódzka

¹⁰⁸ Zwany dalej: „PPIS”.

¹⁰⁹ Interwencja w Gminie Czernichów.

¹¹⁰ Interwencja w spółce EXTRAL.

¹¹¹ Informacje uzyskane na wniosek Wydziału Inspekcji WIOŚ z dnia 4 maja 2022 r.

¹¹² Informacja GIOŚ o otrzymaniu dostępu do hurtowni danych gromadzonych w BDO (zintegrowany system teleinformatyczny bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami), przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy – pismo znak: DZP/0703-64/2021/ap z dnia 12 listopada 2021 r.

¹¹³ Masa odpadów wytworzonych w drugim roku pandemii, tj. w 2021 r. wzrosła w porównaniu do 2020 r. o 18%.

¹¹⁴ HŚ.540.1.2020.

Inspektor wyjaśniła w tej sprawie, że takie stanowisko, dotyczyło „również odpadów wytworzonych przez osoby pozostające w izolacji, [co] zostało potwierdzone wytycznymi Ministra Klimatu i GIOŚ”.

(akta kontroli str.599-626)

W latach 2020-2022 (I kwartał) odpady medyczne na terenie woj. Śląskiego, w tym odpady wytworzone w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, były przetwarzane przez trzy instalacje termicznego unieszkodliwienia odpadów, tj. SARPI¹¹⁵, ZUO¹¹⁶ i IO¹¹⁷, w których przetworzono ogółem 18 200,17 Mg odpadów (odpowiednio: 7 093,78 Mg, 8 824,81 Mg¹¹⁸ i 2 281,54 Mg).

Ilość wytworzonych w latach 2020-2022 (I kw.) odpadów medycznych była wyższa o 760,61 Mg [+4,1%] od ilości odpadów przetworzonych, z czego w poszczególnych latach odpowiednio: o 592,44 Mg w 2020 r. [+7,7%], o 240,08 Mg w 2021 r. [+2,6%] i o 51,9 Mg w I kw. 2022 r. [+2,3%]. W sprawie ww. różnic Wojewódzka Inspektor wyjaśniła, że „Ilości wytwarzanych odpadów w latach 2020 i 2021 są większe niż ilości przetworzonych odpadów, co wynikało z faktu zdublowania w BDO wytwarzanych odpadów w związku z tym, że eksploatowane w województwie trzy spalarnie odpadów posiadają zezwolenia na zbieranie odpadów, które pozwalają im w okresie awarii lub remontów przekazać odpady innym odbiorcom. Zatem odpady przyjęte od wytwórców zostały ponownie przekazane kolejnemu odbiorcy. Ponadto różnice pomiędzy ilościami wytworzonych i przekazanych odpadów wynikają również ze stanu magazynowego odpadów na koniec roku kalendarzowego”. Wyjaśniła, również, że powyższe informacje dotyczą wszystkich odpadów medycznych niebezpiecznych, gdyż odpady COVID-owe „nie były wydzielane ze struktur odpadów medycznych”.

(akta kontroli str. 599-626)

8. W okresie objętym kontrolą do Inspektoratu wpłynęło dziewięć wniosków o podjęcie interwencji, które były rozpatrywane przez WIOŚ w trybie postępowania wyjaśniającego zgodnie z pkt. 3.4. i pkt. 3.5. *Procedury rozpatrywania wniosków o podjęcie interwencji*¹¹⁹.

Wnioskodawcy w treści wniosków wskazywali na:

- nielegalne składowanie odpadów niebezpiecznych, w tym strzykawek z krwią na terenie ogrodzonej parceli w Gliwicach¹²⁰. W wyniku przeprowadzonego postępowania Wojewódzka Inspektor poinformowała wnioskodawcę, że nie stwierdzono w ww. miejscu odpadów, które mogłyby zagrażać środowisku lub życiu ludzi;
- nieodbieranie odpadów medycznych przez RM¹²¹. W trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających pierwszy wnioskodawca poinformował o skutecznej interwencji i wniósł o odstąpienie od prowadzenia dalszych działań w tej sprawie, pozostali wnioskodawcy zostali poinformowani, że umowy cywilno-prawne zawarte z poszczególnymi kontrahentami nie należą do kompetencji Inspektoratu;
- nieodbieranie przez RM¹²² odpadów medycznych oraz niezapewnienie przez tę firmę utrzymania w należytym stanie pomieszczenia chłodni na odpady.

¹¹⁵ Dostępna moc przerobowa 150 Mg/dobę, w tym 30 Mg/dobę odpadów medycznych.

¹¹⁶ Dostępna moc przerobowa 8,4 Mg/dobę.

¹¹⁷ Dostępna moc przerobowa 2,5 Mg/dobę.

¹¹⁸ Masa odpadów przetworzonych w drugim roku pandemii, tj. w 2021 r. wzrosła w porównaniu do 2020 r. o 24%.

¹¹⁹ Informatyczny system kontroli, część II. Biblioteka, sygn. dokumentu II.2, wersja 01, obowiązująca od 1 stycznia 2016 r.

¹²⁰ Wniosek jednej z fundacji z dnia 21 marca 2019 r.

¹²¹ Wnioski trzech gabinetów stomatologicznych z dnia 3 października 2019 r. oraz 1 i 21 maja 2020 r.

¹²² Wniosek jednego ze szpitali z 10 kwietnia 2020 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Wojewódzka Inspektor przekazała wnioskodawcy stanowisko RM w tej sprawie oraz poinformowała, że będzie monitorowała sposób odbioru odpadów medycznych i w przypadku problemów rozważy konieczność przygotowania propozycji polecenia w trybie art. 11a *specustawy*;

Opisane powyżej Sprawy dotyczące przedsiębiorstwa RM zostały skontrolowane w trakcie przeprowadzonej w tym przedsiębiorstwie w kwietniu 2021 r. kontroli planowej. W jej wyniku WIOŚ nie stwierdziła naruszeń prawa.

- nieodbieranie odpadów z placówki INTER MED w Czernichowie. Obiekt ten objęty był kwarantanną z powodu wykrycia koronawirusa wśród personelu i pensjonariuszy¹²³. W wyniku podjętych przez WIOŚ czynności wyjaśniających ustalono należyte postępowanie z odpadami medycznymi, natomiast w sprawie odpadów komunalnych sprawę rozwiązano w sposób polubowny, o czym zawiadomiono wnioskodawców;
- konieczność sprawdzenia¹²⁴, czy przedsiębiorstwa EKOMED i FOREST unieszkodliwiają odpady medyczne i weterynaryjne zgodnie z zasadą bliskości określoną w art. 20 *ustawy o odpadach*. W odpowiedzi WIOŚ poinformowało wnioskodawcę, że wskazane przez niego przedsiębiorstwa zostaną uwzględnione w planach kontroli. W trakcie przeprowadzonej w lipcu 2021 r. kontroli WIOŚ nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych we wnioskowanym zakresie;
- niewłaściwe postępowanie z odpadami medycznymi o kodzie 18 01 03* wytworzonymi w związku z testowaniem pracowników pod kątem zakażenia wirusem Sars-CoV-2 na terenie Spółki EXTRAL w Żorach¹²⁵. Po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym WIOŚ poinformował wnioskodawcę, że w ww. zakresie nie stwierdził naruszenia prawa;
- niewłaściwe gospodarowanie odpadami przez klinikę stomatologiczną¹²⁶. W wyniku postępowania wyjaśniającego WIOŚ zobowiązał Straż Miejską z Katowic¹²⁷, która przeprowadziła kontrolę w tym zakresie i nie stwierdziła naruszenia prawa, do poinformowania wnioskodawcy o ustaleniach tej kontroli.

(akta kontroli str. 627-700, 705-707, 1197-1201)

Analiza ewidencji skarg i wniosków nie wykazała złożenia skarg lub wniosków na działalność Wojewódzkiego Inspektora lub Inspektoratu w zakresie kontrolowanych spraw.

(akta kontroli str. 627-704)

9. Z analizy rocznych sprawozdań OŚ-2b z działalności kontrolnej WIOŚ za lata 2019-2020 oraz dokumentacji z przeprowadzonych przez Inspektorat kontroli wynika, że Wojewódzka Inspektor nie stosowała administracyjnych kar pieniężnych, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów o odpadach przez podmioty zajmujące się zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

W przypadku CPR, w trakcie kontroli przeprowadzonej przez Inspektorat¹²⁸, ujawniono przekroczenie w 2020 r. o 6,1769 Mg maksymalnej masy odpadów o kodzie 18 01 03* magazynowanych w okresie roku, co naruszało

¹²³ Wniosek Wójta Gminy Czernichów za pośrednictwem PPIS w Żywcu z dnia 28 kwietnia 2020 r.

¹²⁴ Wniosek RM z dnia 24 września 2020 r.

¹²⁵ Wniosek PPIS z Rybnika z dnia 14 maja 2021 r.

¹²⁶ Wniosek najemcy lokalu należącego do DL INVEST Group z dnia 7 czerwca 2021 r.

¹²⁷ Podmiot uczestniczący w postępowaniu.

¹²⁸ Protokół kontroli podpisano 16 lutego 2021 r.

pkt 3.1. decyzji Marszałka Województwa z dnia 13 marca 2020 r.¹²⁹. W związku z powyższym WIOŚ poinformował ww. podmiot, że naruszenie będzie przedmiotem postępowania administracyjnego w trybie art. 194 ust. 5 ustawy o odpadach. Naczelnik Wydziału Prawnego WIOŚ wyjaśnił, że „Akta kontroli zostały przekazane do Wydziału Prawnego w kwietniu 2021 r. Analiza akt wykazała skomplikowany charakter sprawy tj. czy podmiot jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, posiada zdolność administracyjno-prawną i może być stroną w postępowaniu administracyjnym. W związku z pandemią COVID-19 oraz dużą ilością spraw, postępowanie administracyjne nie zostało dotychczas wszczęte”. NIK zwraca uwagę, że od powyższej kontroli upłynął ponad rok, a wskazane przez Naczelnika okoliczności nie usprawiedliwiają tak długiej zwłoki.

(akta kontroli str. 423-447, 542, 705)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 13 lipca 2022 r.

Kontroler

Wiesław Pietrzyk
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

¹²⁹ Znak BB-OS-GO.7245.3.3.2019, BB-OS-GO.KW-00125/20